

Colocviul Național de Literatură Română Contemporană de la Brașov

Literatura este vie...

Pentru majoritatea elevilor și studenților zilelor noastre, ca să ne limităm — optimist — doar la aceste instanțe, literatura reprezintă o colecție de scrieri, adesea mult prea voluminoase, ale unor indivizi de mult plecați într-o lume mai bună.

De fapt, în mentalul colectiv amintit, dimensiunea empirică a autorilor de literatură este dificil până și de imaginat; textele impuse prin programe școlare studiului par să ne parvină dintr-o „negură de vremi” și, în ciuda coerenței diacronice a timpului istoric care le revendică, Nichita Stănescu sau Marin Sorescu sunt „la fel de morți” ca Eminescu sau Alecsandri; în afara unor precizări insistente din partea dascălilor, Mircea Cărtărescu are mari șanse să intre în același spațiu defunct. Operele beneficiază astfel de paternitatea unor indivizi fantomatici, a căror existență reală rămâne în zona mitului.

În contra acestei mentalități, Colocviul Național de Literatură Română Contemporană devine deja o tradiție a demonstrației că literatura română este vie. Ceea ce se întâmplă la Brașov de șapte ani încoace are ca motivație profundă tocmai punerea în vizibilitate

a „vietății” literaturii, prin aducerea cititorului *ad literam* față în față cu autorul. În fiecare an, câte doi scriitori sau critici literari sunt invitați să audieze lucrări despre propria operă, susținute de studenți și profesori universitari din toată țara.

Beneficiile sunt diverse: întâlnirea cititorului cu autorul favorizează o și mai spectaculoasă întâlnire între cele trei intenții teoretizate de Umberto Eco în *Limitele interpretării* (*intentio auctoris*, *intentio operis* și *intentio lectoris*) și oferă posibilitatea confruntării lor. Însă, mai mult decât acest profit interpretativ, Colocviul demitizează viziunea unei literaturi statice, anacronice, în final defunctă ea însăși, asemenea creatorilor ei.

Este încă inacceptabil de necunoscut, în mediile școlare, faptul că în zilele noastre se scrie literatură, că se scrie mult și se scrie bine; că există și acum oameni de cultură și de litere vii, că Alexandru Mușina sau Andrei Bodiș nu sunt doar nume scrise pe copertele cărților. De aceea, Colocviul de la Brașov este una dintre puținele manifestări ce reade prezentul literar în zona atenției prezentului, restabilind o atitudine normală într-o

perioadă din ce în ce mai puțin normală.

În ediția din acest an, invitații supuși investigației pe viu au fost criticii Eugen Negrici și Cornel Ungureanu. Ambii demonstrează, prin prezența la Colocviu și prin întreaga operă, că literatura română este vie: de la ciclul *Expresivității involuntare* și până la *Iluziile literaturii române*, scrierile lui Eugen Negrici nu fac altceva decât să revitalizeze canonul receptării și să susțină viociunea beletristicii noastre; recuperând minorul în ritm de „istorie literară secretă”, și Cornel Ungureanu se supune aceluiași imperativ.

Nu putem, în final, decât să mulțumim universitarilor brașoveni, căci reunind, timp de două zile, elitele literelor românești într-un cadru ireproșabil organizat, pun în lumină ființa vie a literaturii române. Și, bineînțeles, să regretăm singularitatea demersului...

Cristina POPESCU

Cărți primite la redacție

Teodora Jurma – *Viața albastră a dunelor*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca 2010

Nicolai Tăicuțu – *Piatra piatră e de piatră*, Ed. Valman, Râmnicu Sărat 2011

George Lixandru – *Tărâna orbilor*, Ed. Fundația culturală Antares, București 2011

Marcel Mureșanu – *Oracol*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca 2010

Marcel Mureșanu – *Cele patru triburi ale sfârșitului*, Ed. Palimpsest, București 2011

Marian Oprea – *Fetele orașului tău*, Ed. Brumar, Timișoara 2011

Nicolae Jinga – *Retorica Nigra*, Ed. Brumar, Timișoara 2010

Nicolae Coande – *Femeia despre care scriu*, Ed. Poeyie/ Măiaștra, Târgu Jiu 2010

C. Trandafir – *1990: Anul șarpelui orb*, Ed. Premier, Ploiești 2010

Constantin Trandafir – *Scriitori și teme*, Ed. Seculum, București 2010

Vasile Leac – *Toți sunt îngrijorați*, Ed. Tracus Arte, București 2010

Cosmin Perța – *Două povești*, Ed. Tracus Arte, București 2010

Raluca Dună – *Eu, autorul: reprezentări auctoriale în literatură și pictură. Din antichitate până în Renaștere*, Ed. Tracus Arte, București 2010

Constantin Crețan – *Album*, Ed. Pastel, Brașov 2009

Primăvara poezilor la Onești

Carmen Mihalache scria într-unul din numerele revistei *Ateneu*, când se referea la Zilele Culturii Călinesciene, că *e frumos toamna la Onești*. S-ar putea spune că și primăvara e la fel, pentru că Festivalul *Primăvara poezilor* a ajuns la a XIII-a ediție. Invitații din acest an au fost: Nora Iuga, Eva Precub, George Chiriac, Valeriu Andrișcă.

Spre deosebire de edițiile anterioare, care au urmarit apropierea publicului tânăr de poezie, de arta și de viața literară în general, anul acesta Nora Iuga a ținut să le vorbească tinerilor prezenți în sală despre faptul că nu crede în delimitarea literaturii pe genuri, așa cum o fac manualele școlare, deoarece în viziunea sa *totul e poezie*, a citit din ultima lucrare apărută, *Berlinul meu e un monolog*, apoi din *Autobuzul cu cocoșăți* și din *Fetița cu o mie de riduri*,

a vorbit despre modelele din viața sa, i-a evocat pe G. Călinescu și Tudor Vianu, pe care i-a avut profesori la facultate.

Eva Precub a citit pentru prima dată în fața publicului oneștean din volumul *Aici nu mai locuiește nimeni* apărut la Editura *Casa de pariuri literare*. Dintre cei care au citit din creația proprie, Nora Iuga a evidențiat următoarele nume la adresa cărora a făcut și unele considerații: Radu Metelescu, Sebastian Blaga.

Festivalul *Primăvara poezilor* s-a încheiat cu un recital la pian susținut de Bogdan Nicodim. Ediția din acest an s-a desfășurat și în alte orașe ale țării, iar acest fapt e o bucurie.

Gabriela GÎRMACEA

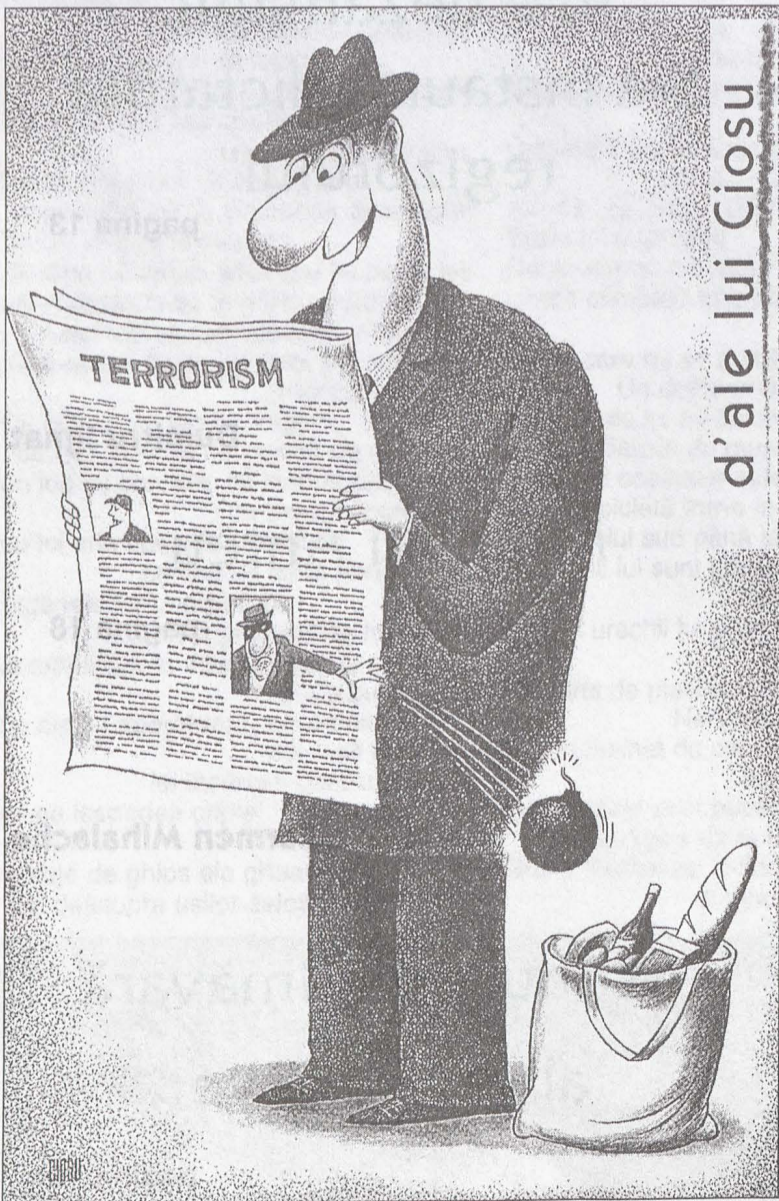
Eternul romantic

Renunțarea la teologie în favoarea studiilor la Facultatea de filozofie constituie pentru Ciprian Porumbescu un factor determinant din perspectivă axiologică. Pentru tânărul și impetuosul student experiența disciplinelor — între care predomină istoria — vor avea darul de a-i ordona ideile, de a organiza masa compactă a aspirațiilor și proiectelor, deopotrivă muzicale și reformiste, modelându-le și poziționându-le în matricea unui pat germinativ fecund din care se vor naște creațiile de maturitate artistică. Rezidența în Viena completează în mod fericit și necesar această relativ succintă, dar atât de esențială rafinare a bagajului aluvionar de cunoștințe. Ea va fi continuată aici, în paralel cu frecventarea cursurilor Conservatorului (unde, se știe, îl are, la armonie, disciplină cheie, ca profesor pe compozitorul Anton Bruckner). Viena imperială îi oferă din belșug bucovineanului o salbă de ispite ce vor veni să se adauge la

zestrea culturii sale, nu neapărat muzicale. Sunt spectacole de teatru, operă, operetă, ca să nu mai amintim nenumăratele concerte susținute în capele și biserică sau în sălile special destinate, la concertele lui Strauss, pentru care nutrește o simpatie deosebită, răsplătită de maestrul timpului cu reciprocitate. La Viena se simte cuprins de umbra sacră a titanilor muzicii, Mozart și Beethoven; prilej de cutremurare și înfrigurare idolatră, dar și stimulent fertilizator și catalizant al creației! La Capela Curții Imperiale e fascinat de interpretarea lucrărilor lui Haydn, Schubert sau Brahms. Ecoul al acestei perioade învolburate este *Colecțiunea de cântece sociale pentru studenții români, compuse și dedicate Junimei academice române*. Pentru că la Viena, Ciprian Porumbescu nu este imersat doar într-un mediu cultural de o înaltă factură și în mijlocul unei generații noi, ci se developează o viziune nouă, o atitudine europeană largă, holis-

tică, față de cercurile în care se aflase până atunci. E un proces complex, de subiectivare a percepției ce se produce simultan cu sporirea interesului pentru ideile estetice ale gânditorilor, poezilor și compozitorilor germani, cumva similar celui care l-a absorbit pe Eminescu, frecventator al acelorași medii culturale. Admirator al lui Heine sau Goethe, Porumbescu — poet el însuși — va fi fost fermecat de acuratețea gândirii filozofice pozitivistice a lui Herder. Inspirat de ideile lui H. Heine, care e purtătorul mesianismului social guvernate de idealul unui paradis ce se întrezărește la capătul istoriei, Porumbescu încearcă istovitorul sentiment al resemnării care-și face loc în sufletul său după furtunile inimii din vara anului 1880. Dar suferințele inimii sunt un leac pentru spiritul romantic și cu toate că va tânji întreaga viață după dragostea Berthei, acest regret, mereu prezent, va avea darul de a-și căuta compensare în creație.

Ozana KALMUSKI ZAREA

d'ale lui Ciosu